

Driemaandelijkse beslissing van de Nationale Bank van België inzake het contracyclische bufferpercentage voor 2022K2: 0 %

Krachtens artikel 5, § 2 van Bijlage IV van de Bankwet heeft de Nationale Bank van België besloten het contracyclische bufferpercentage voor blootstellingen in België te behouden op 0 %.

Rechtvaardiging

1. De contracyclische kapitaalbuffer is een macroprudentieel instrument dat beoogt cyclische systeemrisico's te beperken en procycliciteit in de kredietverlening tegen te gaan. Deze buffer heeft als doel de duurzame verstrekking van krediet gedurende de cyclus te ondersteunen door de veerkracht van de banken te versterken. Kapitaalbuffers worden met name opgelegd bij een toename van de cyclische systeemrisico's (bv. bij buitensporige kredietgroei), om deze aanvullende vereisten te kunnen versoepelen wanneer de cyclus omkeert en de risico's beginnen te dalen. Als risico's zich manifesteren – zoals in een situatie van financiële stress – kan worden besloten de buffer ineens vrij te geven om extra ademruimte te geven aan de banken en hen aldus in staat te stellen beter verliezen op te vangen en hun kredietverlening op peil te houden wanneer de economische en financiële omgeving kwetsbaar is. Het contracyclische bufferpercentage, uitgedrukt als percentage van de risicogewogen activa van de banken, ligt doorgaans tussen 0 en 2,5 %, maar kan verhoogd worden wanneer het onderliggende risico dat vereist. Er dient te worden opgemerkt dat de contracyclische kapitaalbuffer slechts één van de macroprudentiële instrumenten is die de Nationale Bank van België ter beschikking heeft voor de uitvoering van haar taak op het vlak van de stabiliteit van het financieel stelsel.
2. Krachtens artikel 5 van Bijlage IV van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, stelt de Nationale Bank van België elk kwartaal het contracyclische bufferpercentage vast dat van toepassing is op kredietrisicoblootstellingen op tegenpartijen die op het Belgisch grondgebied zijn gevestigd. Dit gebeurt op basis van een of meer referentie-indicatoren die de kredietcyclus en de risico's ten gevolge van buitensporige kredietgroei in België weerspiegelen, en die de specifieke kenmerken van de nationale economie in aanmerking nemen. Deze indicatoren zijn gebaseerd op de afwijking van de krediet/bbp-ratio ten opzichte van de langetermijntendens (de krediet/bbp-gap), rekening houdend met de veranderingen in de kredietvolumes die op Belgisch grondgebied worden toegekend en met het verloop van het Belgische bbp, de aanbevelingen van het ESRB, en alle andere variabelen die de Nationale Bank van België relevant acht voor de beoordeling van het cyclisch systeemrisico.
3. De Nationale Bank van België stelt het contracyclische bufferpercentage vast krachtens haar beleidsstrategie inzake de contracyclische kapitaalbuffer die op 28 december 2015 werd gepubliceerd¹. In overeenstemming met het Bazel III-raamwerk en de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages, is de driemaandelijkse beslissing met betrekking tot het contracyclische bufferpercentage deels gebaseerd op een 'bufferreferentie' die is afgeleid uit de krediet/bbp-gap². Gelet op de specifieke kenmerken van het binnenlands financieel stelsel en de statistische eigenschappen van de kredietreeksen die worden opgevolgd, stelt de Nationale Bank van België de krediet/bbp-variabele vast op basis van door ingezeten banken verstrekte leningen. Bij de driemaandelijkse beslissing inzake het contracyclische bufferpercentage wordt ook rekening gehouden met aanvullende macrofinanciële indicatoren, waaronder bredere kredietmaatstaven.
4. Bij het begin van de pandemie in maart 2020 gaf de NBB de CCyB vrij (waarvan het percentage toen was vastgesteld op 0,5%, wat neerkwam op ongeveer € 1 miljard tier 1-kernkapitaal) om de Belgische banken extra ruimte te geven om (1) potentiële kredietverliezen tijdig en op een conservatieve manier op te vangen, (2) de kredietverlening aan de particuliere sector (die met een liquiditeitsschok werd geconfronteerd) te verruimen en (3) moratoria en andere vormen van

¹ 'Vaststelling van het contracyclische bufferpercentage in België: een beleidsstrategie'.

² De bufferreferentie is het resultaat van de omzetting van de krediet/bbp-gap in een benchmarkbufferpercentage, zoals vastgelegd in de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages. Het benchmarkbufferpercentage bedraagt 0 % voor een krediet/bbp-gap tot en met 2 procentpunt. Als de krediet/bbp-gap groter is dan 2 procentpunt, stijgt het benchmarkbufferpercentage lineair, tot maximaal 2,5 % voor een krediet/bbp-gap van 10 procentpunt en groter.

schuldverschikking te financieren voor levensvatbare kredietnemers die met tijdelijke of meer structurele terugbetalingsproblemen te kampen hadden. In de kwartalen na de vrijgave van de CCyB heeft de Belgische banksector een aanzienlijk bedrag aan kredietvoorzieningen (€ 3,1 miljard in 2020) geboekt, een groot aantal moratoria toegekend (die in september 2020 recordhoogten bereikten van respectievelijk 6% en 13% van de leningen aan Belgische gezinnen en niet-financiële ondernemingen) en schuldherschikkingen aangeboden aan levensvatbare maar met een te zware schuldenlast kampende niet-financiële ondernemingen (het aandeel van de leningen aan dergelijke ondernemingen waarvoor respijt werd verleend, verviervoudigde van 1% vóór de pandemie tot 4% nu).

5. In de eerste weken van 2022 leek de behoefte aan deze steun, die de banken helpt hun kritieke rol in een economische crisis te vervullen, aanzienlijk te zijn verminderd.
6. Tegelijkertijd wezen de indicatoren van de kredietgroei op een hernieuwde dynamiek die vergelijkbaar was met de situatie in 2019, toen de activering van de CCyB voor het eerst werd aangekondigd in België. Deze ontwikkeling had een reactivering van de CCyB kunnen vergen in de nabije toekomst. Gezien de huidige onzekerheid over de macrofinanciële ontwikkelingen neemt de NBB momenteel echter een afwachtende houding aan.
7. Op basis van het voorgaande, met inbegrip van de economische en financiële gevolgen van de oorlog in Oekraïne, heeft de NBB beslist om het percentage van de CCyB voor het tweede kwartaal van 2022 op 0% te handhaven en zal beoordelen of een reactivering van de contracyclische buffer in het derde kwartaal een realistische beleidsoriëntatie is.

Tabel 1: Sleutelindicatoren¹

Variabele	Eenheid	Laatste periode	Waarde
Kredietcyclus van de niet-financiële private sector (door ingezeten banken verstrekte leningen)			
<u>Alternatieve krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2021 K4	0.6
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2021 K4	-1.0
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2021 K4	1.5
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan alternatieve krediet-gap²</u>	% RWA	2021 K4	0.0
<u>Gestandaardiseerde krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2021 K3	-20.7
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan gestandaardiseerde krediet-gap²</u>	% RWA	2021 K3	0.0
<u>Groei van de bankleningen</u>	j-o-j %	2021 M12	5.0
<u>Huishoudens</u>	j-o-j %	2021 M12	5.5
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	j-o-j %	2021 M12	4.3
<u>p.m. Verhouding krediet/bbp³</u>	% bbp	2021 K4	85.3
Weerstandsvermogen van de niet-financiële private sector			
<u>Verhouding schuld/bbp</u>	% bbp	2021 K3	124.4
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2021 K3	63.3
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2021 K3	61.1
<u>Netto financiële activa</u>	% bbp	2021 K3	143.5
Financiële en activamarkten			
<u>Aandelenkoersen, nominaal (Euro Stoxx 50)</u>	j-o-j %	2022 M01	18.4
<u>Koers-winstverhouding (Euro Stoxx 50)⁴</u>	–	2022 M01	17.8
<u>Huizenprijzen, nominaal</u>	j-o-j %	2021 K3	9.9
<u>Huizenprijzen, reëel</u>	j-o-j %	2021 K3	7.5
<u>Rendement op tienjaars overheidsobligaties</u>	%punt/j	2022 M01	0.26
<u>Bancaire debetrente op hypothecaire leningen aan huishoudens</u>	%punt/j	2021 M11	1.4
<u>Bancaire debetrente op leningen aan niet-financiële vennootschappen</u>	%punt/j	2021 M11	1.4
Weerstandsvermogen van de banksector			
<u>Tier 1-kernkapitaalratio</u>	%	2021 K3	17.7
<u>Verhouding eigen vermogen/totale activa</u>	%	2021 K3	7.0
<u>Verhouding krediet/deposito's</u>	%	2021 K3	88.7
Externe onevenwichtigheden			
<u>Lopende rekening</u>	% bbp	2021 K3	2.2
<u>Netto internationale investeringspositie</u>	% bbp	2021 K3	53.7

Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.

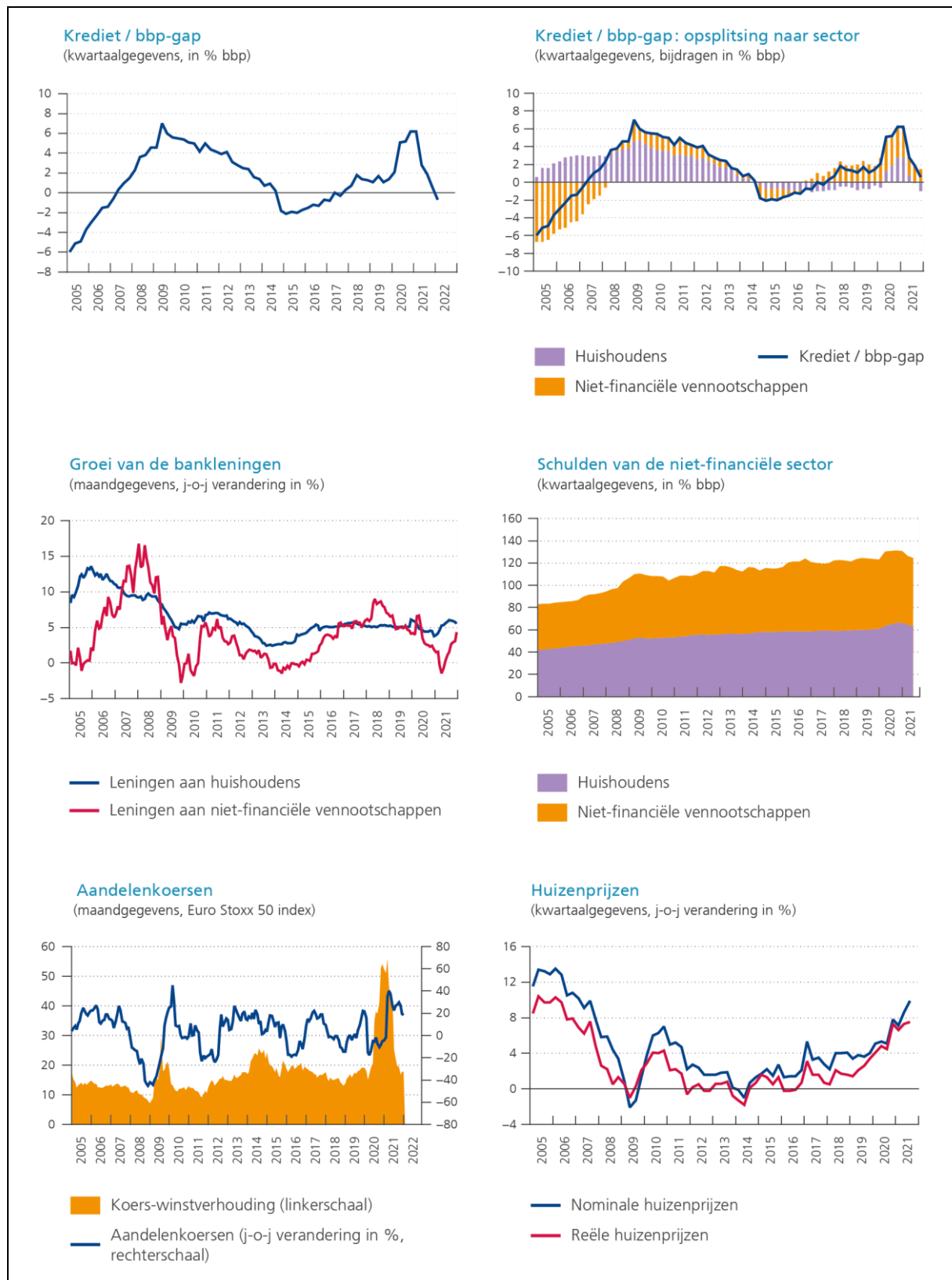
¹ Maandgemiddelden voor daggegevens. De gegevens worden weergegeven voor het kwartaaleinde (maart, juni, september, december) of voor de laatst beschikbare maand.

² Bufferreferenties worden uitgedrukt in percentage van risicogewogen activa (RWA).

³ Uitstaande bedragen van de kredietverlening door ingezeten monetaire financiële instellingen aan huishoudens en niet-financiële vennootschappen, met inbegrip van geëffectiseerde leningen, in procenten bbp.

⁴ De koers-winstverhouding (K/W) is de voortschrijdende koers-winstverhouding (12 maanden).

STATISTISCHE BIJLAGE

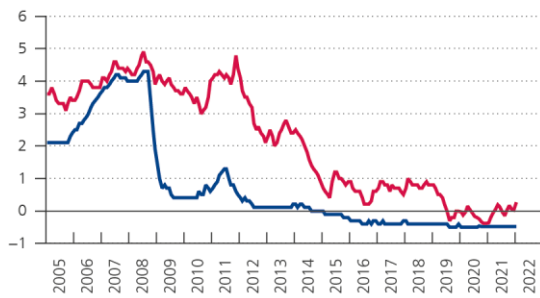


Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.

STATISTISCHE BIJLAGE (cont.)

Korte en lange rente

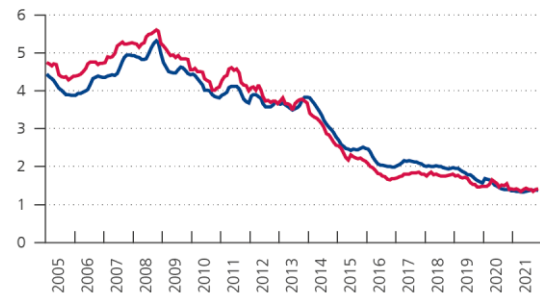
(maandgegevens, in procentpunten per jaar)



— Driemaands OIS
— Rendement op tienjaars overheidsobligaties

Bancaire debetrentetarieven

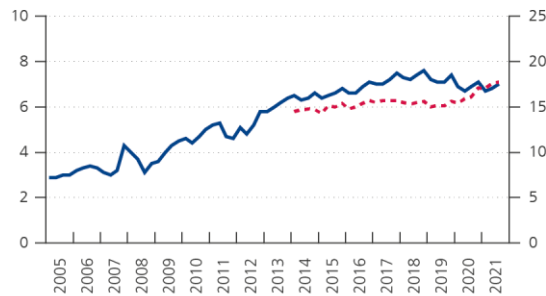
(maandgegevens, in procentpunten per jaar)



— Huishoudens (hypothecaire leningen, looptijd van meer dan 10 jaar)
— Niet-financiële vennootschappen (looptijd van meer dan 5 jaar)

Solvabiliteit van de banken

(kwartaalgegevens, in %)



— Verhouding eigen vermogen / totale activa (boekwaarde, linkerschaal)
- - - Tier 1-kernkapitaalratio (rechtterschaal)

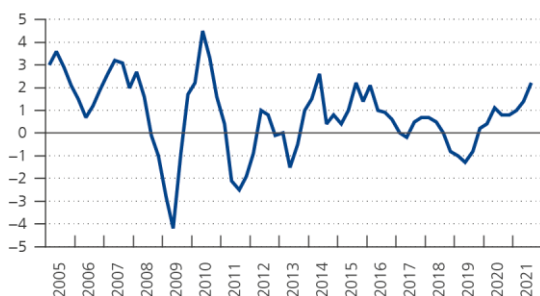
Verhouding krediet / deposito's

(kwartaalgegevens, in %)



Lopende rekening

(kwartaalgegevens, in % bbp)



Netto internationale investeringspositie

(kwartaalgegevens, in % bbp)



Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.